

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

RMSP-749/2019/WPL

Warszawa, 10 grudnia 2019 r.

Pan
Henryk Kowalczyk
Przewodniczący
Komisji Finansów Publicznych

Pani
Magdalena Biejał
Przewodnicząca
Komisji Polityki Społecznej i Rodziny

Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Henryk Kowalczyk

nawiązując do posiedzenia połączonych komisji, które zaplanowane jest na 11 grudnia 2019 r. g. 15.00 zgłaszam uwagi do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (druk nr 41), tj.:

do przepisu art. 1 pkt 3 Projektu:

Komentowane zmiany powodują możliwość skorzystania z instytucji „Małego ZUS+” tym przedsiębiorcom będącym osobami fizycznymi, którzy osiągnęli przychód z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nie wyższy niż 120 tys. zł (obecnie limit ten wynosi 30-krotność kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w grudniu poprzedniego roku). W konsekwencji następuje zmiana charakteru powyższego wskaźnika z parametrycznego na zafiksowany. Niemniej jednak należy rozważyć docelowo znoszenie limitu obrotu 120 tys. zł poprzez ustanawianie zwiększonych progów przychodowych

w poszczególnych latach na poziomie 2020 r. do 150 tys. 2021 r. do 500 tys. 2023 r. do 1 mln zł i 2024 r. bez ograniczeń przychodowych. Taka zmiana pozwoliłaby objąć „Małym ZUS+” tych najmniejszych przedsiębiorców, którzy co prawda osiągają większy przychód, ale ze względu na specyfikę swojej działalności (mowa tu zwłaszcza o osobach trudniących się handlem, pośrednictwem czy innymi) nie przekłada się to na uzyskiwany przez nie dochód.

Zacuje się, że projektowana zmiana może objąć w 2020 r. ok. 320 tys. najmniejszych przedsiębiorców, tym niemniej pozostaje jednak jeszcze około 950 tysięcy przedsiębiorców, którzy nadal będą płacić składki „pełnym” ryczałtem, mimo że większość z nich uzyskuje miesięczny dochód niższy niż 6 tys. złotych, a więc niczym (oprócz tego, że mają średniomiesięczny przychód wyższy od 10 tys. zł. miesięcznie) nie różnią się od tych, którzy będą uprawnieni do zapłacenia ZUS od dochodu. Utrzymanie siebie i rodziny oraz inwestycje w rozwój firmy mogą być finansowane wyłącznie z dochodu, wyższy od 10 tys. zł miesięcznie przychód nie ma zupełnie na to wpływu.

Na podstawie wyliczeń przedstawionych w piśmie Ministra Rozwoju z 9 grudnia 2019 r. (kopia w zał.) wiadomo, jakie będą skutki dla Sektora Finansów Publicznych.

Stopniowe znoszenie progu przychodowego

Rok	Próg przychodowy (tys. zł)	Współczynnik dochodowy	Dodatkowy skutek dla SFP względem scenariusza bazowego (mln zł)
2020*	120	0,5	-
2021	150	0,5	-231
2022	500	0,5	-1 199
2023	1 000	0,5	-1 590
2024	brak	0,5	-1 963

* Scenariusz bazowy

Druga uwaga, którą podtrzymuję, dotyczy przepisu **art. 1 pkt 9 Projektu**

Komentowana regulacja stanowi dostosowanie art. 48c ustawy z dnia 13 października do „Małego ZUS+”. W tym miejscu warto jednak rozważyć czy przepis ten poza umocowaniem dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do żądania określonych w nim dokumentów nie powinien także zawierać normy gwarancyjnej przed nieuzasadnionym domaganiem się tych dokumentów. Skoro na mocy nowego art. 52aa ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (art. 2 pkt 2 Projektu) Szef Krajowej Administracji Skarbowej będzie zobligowany do informowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zmianie formy opodatkowania lub kwoty rocznego przychodu lub rocznego dochodu uzyskanego przez podatnika korzystającego z „Małego ZUS+”, Szef KAS będzie też na żądanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zobligowany do udostępniania takich danych jak kwota przychodów czy dochody i koszty ich uzyskania (art. 52 pkt 1 lit. h ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej).

Biorąc powyższe pod uwagę to w ocenie Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców żądanie, o którym mowa w art. 48c ustawy z dnia 13 października 1998 r. powinno być ograniczone tylko do uzasadnionych przypadków, gdy Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest w stanie pozyskać tych informacji samodzielnie lub pozyskane już informacje budzą uzasadnione wątpliwości. Należy przy tym wskazać na przepis art. 28. ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców¹, który stanowi, że w toku postępowania organy współdziałają ze sobą w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes przedsiębiorców oraz sprawność postępowania, przy pomocy środków adekwatnych do charakteru, okoliczności i stopnia złożoności sprawy.

Natomiast uwaga trzecia dotyczy: przepisu **art. 3 Projektu** w związku z art. 18c ust. 11 pkt 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Projekt dotyczący instytucji „Małego ZUS+” w zaproponowanym kształcie nadal stoi na gruncie wyłączenia możliwości korzystania z tej instytucji przez osoby, które już ustalały

¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 646.

podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zgodnie z art. 18c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych przez 36 miesięcy kalendarzowych w ciągu ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Ograniczenie takie w opinii Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców nie powinno mieć miejsca. „Mały ZUS+” nie powinien mieć charakteru kolejnej czasowej ulgi, ale stanowić swoisty „próg podatkowy” w systemie ubezpieczeń społecznych osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą na mniejszą skalę. Dlatego też zasadnym jest likwidacja ograniczenia czasowego z korzystania z „Małego ZUS+” wspomnianego powyżej, i wprowadzanie docelowych rozwiązań, aby uniknąć sytuacji do której Pani Minister Jadwiga Emilewicz nawiązała w jednym z wywiadów, że występować może „proces nadużywania już obowiązującego dwuletniego okresu z obniżoną składką. Tzn. widzimy, że po dwóch latach znika nam z systemu ponad 25 procent firm. Część z nich wpada do szarej strefy - czyli przedsiębiorca się wyrejestrowuje i prowadzi to samo, tylko nielegalnie. A część z nich rejestruje działalność na wujka, dziadka, syna. A zatem w sposób nielegalny przedłuża sobie okres niskiego ZUS. Proponowana przez nas mała działalność gospodarcza adresuje właśnie ten problem. Mamy nadzieję, że zobaczymy w systemie firmy, których dzisiaj ten system nie widzi”².

Z wyrazami szacunku

RZECZNIK
MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORCÓW
Adam Abramowicz
Adam Abramowicz

² <https://tvn24bis.pl/pieniadze/79/emilewicz-nizszy-zus-dla-malej-dzialalnosci-w-grudniu-w-sejmie.795953.html>, dostęp: 10.12.2019.